

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

mai 2012 nr. 4 (137)

TÄNA LEHES

Kool
korraldab
saarte
pärimus-
kultuuri
päevad

Metsamaa
talu avati
uues kuues

Kirik - laev
saare keskel

Vallavanem
kommen-
teerib
tänavust
eelarvet

Lennutalv
möödus
viperusteta

Laste-
toetused
kasvasid

Lõpuklass
käis reisil
Peterburis

1992. a. 1. vallavolikogu koosseis valla sildi õnnistamisel. Foto: Arvo Täll / Kihnu Muuseumi kogust

Hea kihnlane!

Oled oodatud Kihnu valla 20. juubeli tähistamisele 19. mail kell 19.00 Kihnu rahvamajja.

On au olla vallavanem ajal, mil vald tähistab oma 20. juubelit. Eriti õnnelik saab olla selle üle, et Kihnu vallal on palju võimalusi arenemiseks ning oleme neid maksimaalselt ära kasutamas. Eks oma osa mängib siin ju meie geograafiline eripära – oleme väikesaar.

Seepärast on väga hea meel, et samal päeval koos valla juubeliga toimuvad Kihnu kooli eestvedamisel korraldatavad Eesti saarte koolide pärimuskultuuri päevad, kuhu tuleb lapsi kuult Eesti saarelt ning isegi liivlased. Laste kontsertaktus täidabki lõviosa juubeliaktusest.

Seejärel järgnevad õnnitlused külalistelt ning tordi ja šampuse seltsis järgneb õhtune vabakava Audru Jõelaevanduse Pundi saatel.

Kell 23.00 tähistame juubelit võimsa ilutulestikuga!

Valla juubel on suur rahvapidu – nii nagu Kihnus kogu aeg kombeks on olnud!

Jõudu peo korraldamisel rahvamajale!

Tulge ja tähistame valla 20. juubelit ilusa peoga!

Ingvar Saare, vallavanem

Kihnu kool pärimuskultuuri keskmeks

Eks maikuu on kõikjal koolides kiire ja tegus aeg – nii ka Kihnus, kuid tänava valmistatakse lisaks muule ka suurürituseks – tulemas on Kihnu kooli pärimuskultuuri päevad.

Korraldajad ja mõtte algatajad Hilma Kerbak ja Külli Laos on kogu õpetajatepere rakkesse pannud, et 18.-20. mail toimuv üritus saaks uhke ja hää.

Aga selleks ajaks, kui kolleegid „mängu võeti“, olid Hilma ja Külli suure töö juba ära teinud: ürituse programmi ja tegevused välja mõelnud, külalised kutsunud, rahataotluse projekti kirjutanud, kümneid ja kümneid telefonikõnesid pidanud ja kirju saatnud, läbirääkimisi pidanud ja kõik toimuva detailideni läbi arutanud ja mõelnud.

Pärimuskultuuripäevad on suunatud Eesti saarte folkloorihuvilistele põhikooliealistele lastele. Kolmepäevane koosolemine annab võimaluse tutvuda, kogemusi vahetada, näha ja tajuda erinevate paikade pärimuse sarnasusi ja erinevusi.

Külalised kõigilt saartelt

Kihnu täitub kolmeks päevaks külalistega: esindatud on kõik Eesti saared, kus kooliharidust antakse. Kool võõrustab 110 inimest Prangli, Vormsi, Ruhnu, Muhu, Kärda ja Mustjala koolidest, samuti Virtsu koolist, kus oma kodukoht selleks puhuks Virtsu poolsaareks nimetati. Kaugemad külalised on Liivimaalt Kolka muusikakoolist, kes tutvustavad liivi rahva-

Pillimängu õpitakse koolis iga päev, nüüd on aeg kogemusi vahetada.

muusikat.

Liivlased „leidis“ Külli esialgu küll täiesti kogemata, kuid hiljem juba läbimõeldult ja „meelega“. Suvel perega Lätis ja Leedus käies avastas ta ühest väikesest suveniiripoest Kolka muusikakooli CD ja mõtles, et ju seal peab siis olema ka muusikakool. „Tekkis huvi, sest liivi kultuur ja keel on kihnlaste mere kaudu seotud – me elame ikkagi ju Liivi lahes ja mõtlesin, et ka lastel on huvitav teada, missugust muusikat Liivimaal tehakse,“ rääkis Külli.

Kuna internetist Kolka muusikakooli leida ei olnud võimalik, võttis ta Mark Soosaare kaudu ühendust liivi keeleteadlase Valts Ernštreitiga, kes omakorda viis Külli kokku inimesega, kes Kolka koolist teadis. „Liivlased kirjutasid vastu, et see on suurepärane pakkumine ja nad olid Kihnu tulemisest väga

huvitatud,“ rääkis Külli.

Ka kõik Eesti saarte koolid haarasid lennult võimalusest Kihnus oma pärimuskultuuri tutvustada. „Kõik, kellele kutsed saatsime, olid kohe nõus,“ rääkis Hilma, kelle hinnangul on just selline üritus Eestis puudu ja eks seepärast pärimuskultuuri päevade korraldamine ette võetigi.

Kunagi olid Eestis murdelaulu ja -luulepäevad, aga viimati peeti neid 2008. aastal ja siis tradistioon katkes. Õpitakse ju Kihnus folkloori aasta läbi, aga väljundit õpitu näitamiseks on vähe.

Mitmekordne juubeliaasta

Külli hinnangul on oluline, et Kihnu lapsed näeksid, et mitte ainult nende koolis ei õpita folkloori ning omakultuuri, vaid ka teised lapsed õpivad rõõmsalt ja mõnuga oma tantse ja laule. „Vahel

tundub, et meie lapsed on tüdinud ega tahagi väga,“ loodab õpetaja üritusega lapsi innustada.

Kihnu koolis on tänava mitu olulist ümmargust tähtpäeva ja pärimuskultuuripäevad on ühtlasi ka kumardus juubeliaastale. Kihnus täitub tänava 120 aastat järjepideva hariduselu andmisest, Kihnu koolimaja sai aprillis 40-aastaseks ning ka pärimuskultuuriõppel on väike juubel - veerandsada aastat tagasi alustati koolis kihnu laulu ja tantsu õpetamist, millele viis aastat hiljem lisandus rahvuslik käsitöö.

Kuna põhikooli uues õppekavas on sees ka uuem rahvalaul ja Virve loodud „Merere pidu“, saavad külalised lõkkeõhtul kohtuda ka Järsu mäe Virvega. „Niikuinii kõik küsivad Virve kohta ja tahavad teda näha,“

Külli ja Hilma loodavad, et

Toimetus

Toimetaja Anu Saare tel 514 5223
Kujundaja Pille Paalam
Väljaandja Kihnu Vallavalitsus
Trükikoda Hansaprint
Tiraazh 250

Kihnu Leht ootab teateid, kaastöid, fotosid, õn-
nitlusi ja kuulutusi e-posti aadressil kihnuleht@
gmail.com ja
info@kihnu.ee, samuti võib need tuua
Kihnu vallavalitsusse.

S

saarte koolide folklooripäevad saavad järjepidavaks ürituseks, kuid igal aastal nad seda korraldada ei taha, vaid soovivad ürituse rändama lükata. Selle mõttega on tehtud ka pärimuskultuuripäevade lipp - sellel on Eestimaa kontuur ja iga kool, kus üritust korraldatakse, saab lipule oma saare trükkida, tikkida või õmmelda. Esialgu on lipul vaid säärepaelaga ehitud Kihnu. Ürituse jaoks on ka laul, mis on vana uues kuues. Kuuenda klassi õpilased tegid uued sõnad viisile „Siin me seltsis sellel aastal“, millest sai reis kõikide saarte vahel.

Laupäeva õhtul kell 20 on rahvamajas kontsert, on mis ühtlasi Kihnu valla 20. sünnipäeva tähistamine. Esinevad kõik pärimuskultuuri päevadest osavõtjad ning ka lastealalapsed. Juubeli puhul pakutakse ka torti ning enne südaööd lennutatakse taevasse ilutulesik.

Oodatud kogu saarerahvas

Kuigi tegemist on kooli pärimuskultuuri päevadega, on suurest üritusest oodatud osa saama kogu Kihnu saare rahvas.

Külalised jõuavad Kihnu reede õhtul ja kell 21.15 algab sadamast rongkäik rahvamajja. Kõiki kihnlasi oodatakse teede äärde rongkäigule kaasa elama ja lapsi ergutama.

Rongkäigulised jõuavad rahvamaja juurde, kus heisatakse lipp, süüdatakse lõke, tervitatakse ja tutvutakse külalistega, mängitakse seltskondlikke mänge ja peetakse rahvusliku toidu pikniku. Kihnlased pakuvad maitsta omi toite ja külalised toovad kaasa oma kodukohale omast.

Laupäev on õpitubade päev. Koolimaja ja rahvamaja juures on üles seatud laulu- tantsu-, käsitöö ja kihnu keele õpitoad. Enamus

Laul

Sii meie seltsis selle aasta,
jumal aga tiäb, kus tulõva aasta.

Oh poesid, mis me uõtamõ
ning testel aega viidamõ.

Kui tuulõ silmä uatsimõ,
siis purjud üles võtsimõ.

Pagõsimõ Prangli puõlõ,
Vormsi puõlõ uatasimõ.

Hiumualõ iilsime,
vilistades Virtsu puõlõ.

Mielitäti Muhumualõ,
saemõ aga käde Suarõmua.

Rutust jaemõ Ruhnu randa,
Liivi lahe laendõ varju.

Iemält paistis Kihnumua,
meite armas Kihnumua.

Siäl uõtab kenä neuu ies,
selle kenädämä kirjava kõrdi sies.

Siäl uõtab kenä peiu ies,
oma kuulikindla troi sies.

Sie aga reis oli ette raskõ,
sest et meri ette vali.

Õhta, kui ju pae läeb luuja,
annab lõkõ meitel sooja.

Sii meie seltsis selle aasta,
jumal aga tiäb, kus tulõva aasta...

neist on ilusa ilmaga õues. Kihnu keelt õpetab Sara-puu Silvi, tantsu õpitoa perenaine on Lääne Veera ja regilaulu õpetamist ohjab Läänemetsa Ly. Iga osalev kool on ette valmistunud ka oma kodukoha laulu ja tantsu õpetamiseks.

Tüdrukute ja naiste käsitöö õpitoa perenaine on Pärdi-Jaagu Annika ja tegevus on keskendunud villatöödele – kraasimisele, kettamisele, korrumamisele, punutakse ka erinevaid paelu. Meeste ja poiste käsitöötoa peremees on Soometsa Mihkel, kelle juhendamisel õpitakse muti rakendamist, võrgusilma kudumist ja supakulli põhja kudumist.

Õppimisele vahelduseks mängivad meeleolumuu-

sikat liivlased ja Muhu kapell.

Peakorraldajad on tänu-likud kõikidele abilistele, kuid eraldi tahavad nad kiita õpetaja Laurat, kellest on saanud ürituse kunstnik - tema kujundatud on kutsed, kaelakaardid, kuulutus, lipp.

Kihnu kooli pärimuskultuuri päevad toimuvad Rahva-kultuuri Keskuse, Eesti Kul-tuurkapitali ja Kihnu valla-valitsuse toel.

Pühapäev on ekskursioo-nide päev, giidideks on Kih-nu kooli õpetajad ja õpila-sed. Pärast lipu langetamist saab saar, kus järgmisel aastal üritust korraldatakse, li-pu kaasa ja külalised saade-takse teele.

Anu Saare

Kaks rahastust ootavad ministri allkirja

◆ Väikesaarte programmi nõukogu on heaks kiitnud kaks Kihnus kavandatavat ettevõtmist: Lemsi reoveepuhasti rekonstrueerimise ja kooli pumbajaama rajamise. Mõlemad rahastused ootavad veel regionaalministri allkirja.

Lemsi reoveepuhasti rekonstrueerimist toetatakse Väikesaarte programmist 45 680 euroga, valla omafinantseering on 8062 eurot (kokku 53 742 eurot). Tegemist on sama vana reoveepuhasti rekonstrueerimisega, mis asub endise diiselelektrijaama kõrval maa all nn teede “kolmnurgas” ja kuhu jookseb kogu sadamaala reoveesi.

Praegu voolab see otse vette, kuid 2013. aastal peaks see puhasti olema valmis ning sadamaala reovesi puhastatakse kaasaegses puhastis. Lisaks on see eelduseks sadama-ala väljaehitamiseks - ilma selleta ei saa toimida ei reisiterminaal ega kavandatud kohvikuhooned.

Kooli pumbamaja rajamine koos veevõtuseadmete paigaldamisega läheb kokku maksma 66 516 eurot, sellest Väikesaarte programmist tuleb 56 538 eurot ja valla omafinantseering on 9978 eurot.

Kooli suurkaevu joogivesi ei vasta joogiveele esitatavatele nõuetele ning nõuetele vastavusse viimise periood saab läbi 1. jaanuaril 2013. aastal.

Kihnu vallavanema Ingvar Saare sõnul ei ole Kihnu vald kummagi projekti puhul abikõlbulik ei KIKist ega hajaasustuse veeprogrammist ja seetõttu on Väikesaarte programmist eriti suur abi.

„Jääb vaid üle loota, et regionaalminister allkirjastab ka käskkirja,“ lausub ta. Vald kavatses mõlemad projektid teostada sel aastal.

Kihnu Leht

Kihnlasõd sii- ning siäl-
puõl merd!

◆ Kui kihnukielsed umiku-
sõd uudisõd olid ennemä kul-
da üksi Pärnu-, Liäne-, Suarõ-
ning Iiumual, siis alatõs lehe-
kuust kostvad nied üle terve
Esti. Ning eetriss ond umiku-
nõ saadõ puõl tundi varõmi-
ni - juba kellä 7.25st Kissi ta-
hab õnnitlõda oma lähädäsi
inimesi, sie piäb ise tiätämä
Esti Raadiulõ (e-kirjaga onnitu-
sed@err.ee või tavakirjaga Õn-
nitlused, Eesti Raadio, Kreutz-
waldi 14, Tallinn) ning nied loe-
tasseõ ede esti kiales umiku
kellä 9.30st.

Õhtasõd kihnukielsed uudi-
sõd, sasjad ond kua kulda üle
Esti, jääväd entse aa piäle - rie-
de õhta kell 17.05 ning kordab
süüdäiese. Et kihnukielsi uudi-
si kuulõb nüüd siis riedeti kõi-
kis Estiss, piäme tegema roh-
kem saatõsi, mioksõd uvita-
vad sadu tuhandõsi Vikerra-
diu kuulaju.

Kui kihnlastõl sii- ning siäl-
puõl merd ond uusi ning eluli-
si mõttõsi, sasjast raadiuss riä-
ki, andkõ aga julgõst tiädä mei-
te saatõjuehtlõ Koldõ Kaisa-
lõ ning Pärnä Raigolõ või mio-
lõ: tillevon 502 4947.

Iäd kuulamist!

Kasõ Mark, toimetaja

Omatehtüd kirjatüede
paramad selgun

◆ Paramatõks kirjutaja-
tõks olid Soometsa Mihkel,
Nurme Silvia, Uustalu Talvi,
Vanajuri Marika, Läänemet-
sa Reene, Lohu Anneli, Noodi
Maie. Jurikuu 29. päävä muu-
siumi näitusõ avamisõl kuulu-
tati võitjad vällä ning kissi ko-
hal olid, said kua aujõnnad kä-
de. Testegä võtamõ ühendust.

Kihnu kielekoja liikmed lugõ-
sid tüesi terve kuu, koosolõ-
kulõ jurikuu 29. päävä umiku
tuldi juba oma arvamused. Egäüks pidi vällä valima temä
mielest setse paramad tüed.
Sie ei olõss kerge ülesannõ: va-
lida 42 omatehtüd kirjatüede
ulgast üksi setse. Kirjutajasi
oli kogo 14.

Omatehtüd luulõtusõd ning
jutud ond plaanis vällä anda
raamatuna. Enne sedä suab
nendegä tutvuda Kihnu Kul-
tuuri Instituudi kodolehel.
Kuõlilapsõd said oma aujõn-
nad käde emakielenädälis.

Ette suurõd tänud kõikõlõ
kirjutajatõlõ. **Sarabu Silvi**

Metsamaa talu uues kuues

**5. maiks olime jõud-
nud niikaugale, et Met-
samaa talu kõrvalhoo-
ned said uues kuues
küllastajatele avatud
- valmis on uus kuur,
väljakõõk-suutsusaun,
ait ning viimistletud
kelder.**

Metsamaa talu soetas SA
Kihnu Kultuuriruum 2008.
aastal, ehitusprojekt valmis
2009. aastal, rahataotluste
koostamine toimus 2010. -
2011. aastal ning reaalne ehi-
tustöö sai alata 2011. aasta
detsembris. Ehitajateks olid
kõik tublid Kihnu mehed,
kes töötasid talve läbi ras-
keid ilmastikuolusid ja kesk-
konda trotsides: Pihlaka Rai-
ner, Tumapeetri Lauri, Paju-
metsa Aivar, Roberti Mee-
lis, Ranna Mihkel ja Ruudu
Paal. Suur tänu teile!

Kõrvalhoonete ehituse ra-
hastajaks oli Külade uuen-
damise meede Leader prog-
rammist Pria toel, ehituse
kaasfinantseerijaks oli Kih-
nu vallavalitsus. Suur tänu
teile!

Metsamaa ootab külasta-
jaid alates 1. juunist, aidas
saab vaadata tavapäras-
t kihnlaste varandust ning

Fotod: Kuraga Mari

Metsamaal peetud peol jagus laulu ja tantsu.

avame internetipoe Kihnu
Kauba Maja suvise müügi-
toa. Ettetellimisel on võima-
lik suitsusauna kütta, samu-
ti üürida kogu talukomplek-
si mitmesuguste ürituste
läbiviimiseks. Väljakõõgis
toimuvad õpitoad – villape-
sust lõngade värvimiseni,
toas saab külastaja tutvuda
telgedel kudumise ning
muude käsitööliikidega, jät-
kub õpitubade korraldami-
ne ning võimalus vaadata
kihnutemaalisi ja muidki
kultuuriantropoloogilisi fil-
me laiaast maailmast.

Loomulikult ei puudu Met-
samaalt iial rahvamuusika,
tants ja laul, selle valdkon-
na eestvedaja on endiselt
Kuraga Mari. Kuna ehitus-

tööd ei ole veel lõppenud,
ootame aega, mil kogu talu-
kompleks saab valmis meie
peamise eesmärgi teostami-
seks – pärimus- ja eeskätt
rahvamuusikalaagrite kor-
raldamise paigana. Looda-
me, et selleks ei lähe enam
kaua aega.

Seega ootame kõiki alates
1. juunist Metsamaale külla
meie tegemistega tutvuma!
Metsamaa on avatud kolma-
päevast pühapäevani kell
12-18, muul ajal ettetellimi-
sel. Täpsem info pakutava-
te teenuste, ürituste ja lah-
tiolekuaegade kohta ilmub
mai lõpuks meie kodulehe-
le www.kultuuriruum.ee.
Tulgõ uatama!

Uiõ-Matu Mare

15. aprillil avati Kihnu muuseumis õigeusu kirikute näitus ja annetuste raamat Kihnu kiriku remondi toetuseks. Täna on antetajatele laekunud 478 eurot. Kutsume kõiki üles võimalusel andma oma panus Kihnu pühakojas korda tegemisse.

Laevast saare keskel

Isegi minusugune linna- ja maarott on aru saanud, et kevad on käes. Jää ja lumi on sulanud ja algavad kevadised tööd. Juba mõnda aega saab saarele laevaga ja räämepüük on alanud. Saak ei ole veel hea, aga kui veidi soojemaks läheb, siis kaugel see hea saakki on. Kõik see räägib sellest, et kes vähegi loomust tahab, peab juba nüüd valmis olema. Ettevalmistused: remonditööd, tõrvamised, värvimised on tehtud ja laevad ning paadid on merel.

Lõpetan nüüd selle võhiku targutamise ja räägin asjast, millest ma enam tean. Enne nõukogude okupatsiooni oli meie kirikus pea 150 kogudust umbes 200 000 liikmega. Me teame, mis sellele järgnes ja neid mõrusid vilju maitseme me veel praegu. Nõukogude ajal suleti, tassiti tühjaks ja kas muudeti või aja jooksul muutusid varemeteks üle viiekümne kiriku. Kõige enam kannatasid maakohad. Praegu Eestis ringi sõites ja kuskil kiriku varemeid nähes võib päris kindel olla, et see on olnud õigeusu kirik. See, et ki-

rik kohapeal püsti ning toimima jäi, oli kohalike inimeste julguse ja eneseohverduse vili nii vaimses kui ka materiaalses mõttes - inimlikku abi ei olnud kuskilt loota ega oodata.

Eks igas kohas ole oma lugu, aga üldistades võib öelda, et nii on läinud ka Kihnus. Kirik on püsinud ja püsib tänu kohalikule rahvale. Ma ei unusta ka Jumalat, kes seda salaja ja tihti inimestele mõistmatult korraldanud on.

Ajaloo on kristlased kirikuhoonet võrrelnud laevaga. Paralleelid on pärit Vana Testamendi Noa laeva loost, milles Noa, tema pere ja loomad-linnud pääsesid veeuputusest, ja Uuest Testamendist, kus Jeesus paadist jutlustas ning paadiga tormi kätte jäänud jüngrid tormi rahustades päästis.

Kirik kui laev või paat on turvalisuse, rahu, kuid ka otsimise, tuleku ning mineku sümbol. Aga mitte ainult sümbol, vaid see ongi elu. Siia ilma tulekul tuuakse laps ristimisele. Ühist teed abielus alustatakse laulatussega. Ja ka lahkudes siit ilmast maetakse kirikust. Kõi-

ke seda on raamistamas ja teemoonajagamas pühapäevased liturgiad.

Igaüks teab, kuidas loodused mõjuvad paatidele ja laevadele. Sama lugu on ka kirikuga, kuigi ta ei pea läbi lainete enesele teed murdma, vajab ka tema remonti. Meie esivanemad on kandnud kiriku tänapäeva hoituna ja täna kantakse teda edasi.

Loodan, et kuu lõpus on Kihnu kiriku torni ümber tellitud, et alustada restaureerimisega. Selleks on koguduse praegune juhatus ja vald vaeva näinud, projekte kirjutanud, kirikukoor on Tallinnas heategevusliku kont-

serdi pidanud, väliskihnlased on annetusi teinud, Eesti riik on veidi raha eraldanud ja erinevad head kaasa-elajad annetustega oma sõbrakäe ulatanud.

Võrreldes eelnenuga on vaid veidi veel vaja ühiselt pingutada, et koos torni ja tornikiivriga terve kiriku katust taas kindlaks ja väärrika välimuse saaks.

Nii et kui loomus käes, aita ka ühiseid asju korrastada, usun, et teavet, kuidas seda teha, ei ole Kihnus raske saada. Kas või muuseumist, sellest ilusat äsja renoveeritud majast, keset saart oleva laeva vastas.

Justinus

Valla 2012. aasta eelarve

Valla 2012. aasta eelarve võeti vastu 29. märtsi volikogus kolmandal lugemisel.

Eelarvele tehti üks muudatusettepanek – volikogu liige Johannes Leas tegi ettepaneku kaotada Kihnu Majanduse OÜ-le kavandatud sihtotstarbeline toetus 2012. aastaks 14 000 eurot ja tõsta selle arvelt õpetajate palku. Muudatusettepanek ei leidnud volikogu heakskiitu ja muid küsimusi eelarve kolmandal lugemisel sisuliselt ei järgnenud.

Mida tehakse valla eelarvesse kavandatud rahaga?

Eelarve maht on ca 1 miljon eurot, millest ca 750 000 eurot kulub põhitegevusele-asutuste majandus ja personalikulud. Sealjuures kooli personali ja majanduskulud on ca 45% kogukuludest. Nimetatud ühest miljonist kulub ligikaudu 250 000 eurot investee-

ringutele. Eelmise aasta varudest suunatakse eelarvesse ca 52 500 eurot investeeeringuvajaduse katmiseks – 6000 eurot sellest on juba eelmisel perioodidel laekunud sihtotstarbelised vahendid. Eelarvesse jääb suunamata ca 143 000 eurot. Jääki suunatakse eelarvesse jooksvalt lisaeelarvetega investeeringute teostamiseks, mitte põhitegevuse kulude katmiseks. Üks suurem väljaminek on tõenäoliselt Linaküla külavahelise tee mustkatte alla panemine ja kanalisatsiooni ning veeprojektide omaosalused. Nendest summadest saab täpselt kirjutada edaspidi.

Selgitus investeeringute tabeli juurde:

Investeeringute tabelis on heledal taustal ära toodud projektidele tehtavad kulud 2012. aastal. Tumedal taustal on projekti kogukulud. Negatiivse märgiga on välja too-

dud programmide tagasilae-kuvad summad, mis katavad ärajuba tehtud omafinantseeringud.

Tundub, et paika saadud hambaravikabinetsaamejuuniks käivitatud ja sinna kulunud ca 37 000 eurot saab näha praktikas. Samuti käib Suaru sadama projekteerimine ja loodame ehitustaotluse saada mai kolmandaks nädalaks valmis. Suaru sadama projekteerimise projektiga tegeleb Ivar Tenson (võib vist öelda Tumadu Ivar).

Reservfondi mahuks on planeeritud 9000 eurot (sellest 1300 eurot eraldati Kihnu koolile pärimuskultuuri päevade korraldamiseks) ja toetusfondi mahuks 6000 eurot, millest 1067 euroga toetati Kihnu kooli 9. klassi õpilaste Peterburi ekskursiooni ja 2300 euroga Kihnu Puukoi OÜ tootmis-hoone tehnosüsteemide parandamisest. Kokku oli Kihnu Puukoi OÜ projekti maht ca

11 500 eurot, millest LEADER programm eraldas omakorda ca 6900 eurot. Omaosaluseks jäi samuti 2300 eurot.

Tundub, et 2300 eurot on sel kevadel maagiline number, sest sama summa eraldas volikogu eelarve koosseisus ka MTÜ Suurhallile oma tegevuse korraldamiseks ning SA Kihnu Kultuuriruumile Metsamaa kõrvalhoonete rekonstrueerimise abihoonete omafinantseeringu katmiseks (koos eelmise aastaga 4600 eurot). Täiendavalt on SA Kihnu Kultuuriruumile eraldanud Metsamaa kõrvalhoone ehitamiseks toetus ka kultuurimisteerium - ca 17 000 eurot. See on mõeldud PRIAlt saadud 60 000 euro omafinantseeringuks. Mis see keeruline jutt kokku tähendab? Seda, et SA Kihnu Kultuuriruum saab ca 77 000 euro eest hakata ehitama abihoonet ja Kihnu mehed tööd.

Eelarvenumbritest võiks

Olulisemad investeeringud ja arengukava täitmise plaan 2012. aastal.

		KOGUMAKSUMUS			2012 tehtavad kulud		
		Projekt	Toetus	Omafin	projekt kokku	toetus (programm)	omafin (kov eelarve)
	KOKKU	465 001	362 750	102 251	228 043	198 338	29 705
EELARVES 2012	Teedevõrgu III etapp (EU38943)	167 550	142 417	25 133	86 830	45 322	41 508
	Teedevõrgu III etapp (toetusväline)	2 991	0	2 991			
EELARVES 2012	Rahvamaja tehnosüsteemide projekteerimine (EU34923)	9 817	8 344	1 473	2 640	6 675	-4 035
	Rahvamaja tehnosüsteemide projekteerimine (toetusväline)	282	0	282			
EELARVES 2012	Kihnu Kooli projekteerimine (EU38946)	42 604	31 775	10 829	8 521	22 242	-13 722
EELARVES 2012	Kihnu Kooli projekteerimine (toetusväline)	2 600	0	2 600	2 088	0	2 088
TEOSTATUD 2011	Kihnu Keskuse kanalisatsioon (KIK nr 82)	26 722	13 694	13 028	0	13 694	-13 694
TEOSTATUD 2011	Sotsiaalkorteri ümberehitus I etapp (EU37915)	29 312	23 611	5 701	-0	2 361	-2 361
EELARVES 2012	Sotsiaalkorteri ümberehitus II etapp (EU37915)	7 100	6 000	1 100	7 100	6 000	1 100
EELARVES 2012	Vallakao ja sadamakao rekonstrueerimine (EUXXXXX)	43 970	36 720	7 250	43 970	36 720	7 250
EELARVES 2012	Hambaravikabineti sisustamine (EU41997)	36 894	31 323	5 571	36 894	31 323	5 571
EELARVES 2012	Suaru sadama projekteerimine (EUXXXXX)	40 000	34 000	6 000	40 000	34 000	6 000

rääkida pikalt, aga ega see numbrit jada vast suurt ei ütle. Valla kodulehelt leiab eelarve tabelkujul koos selletuskirjaga. Kel on aega tutvuda või on tekkinud niisama küsimus, siis ootame neid aadressil vallavanem@kihnu.ee

Tegelikult ootan teie küsimusi ja ettepanekuid valla juhtimise kohta tõesti suure huviga, sest tihtilugu näeme vallamajast ja kodust vaadates asju erinevalt. Koduseid vaatenurki mulle kahjuks siiski keegi väga ei tutvusta ning see võib tekitada jälle segadust ka nurinat, kuna mul puudub võimalus ka asju selgitada. Nii et ootan teie tagasisidet, mis võib olla ka anonüümne. Siis on mul võimalus järgmises lehes teie küsimustele vastata.

Toreda kevade jätku!

Ingvar Saare,
Kihnu vallavanem

Lennutalv jäi minevikku

Aeg, mil linnasõidud lennukiga tehti, jääb nüüdseks juba ühe kuu tagusesse aega. Aprilli keskel tehti kokkuvõtteid ja Pärnu maavalitsuse transpordinõunik Avo Rahu teab Kihnu Lehe küsimustele vastuseid.

Millise hinnangu võib lennutalvele anda? Kas lennuk sai palju sõita?

Lennutalvele on minu poolt hinnang rahuldav. Kogu talve ju lennata ei saanud. Põhilised lennud sooritati veebruaris-märtsis, vastavalt 84 ja 103 edasi-tagasi lendu.

Kokku teostas lennufirma sel talveperioodil 234 lendu (eelmisel talvel 334). Riigihanke põhjal on lepinguline talveperioodi lendude maht 260.

Mis aga puutub lendude korraldusse, teenindusse ja võimalusse üle vee saada, siis julgen hinnata lennutalve hindega väga hea.

Kas selliseid päevi oli ka, mil Kihnu ja mandri vahet ei liikunud hõljuk ega lennuk? Minul igapäevase lennureisijana „õnnestus“ toppama jääda vaid ühel korral – vastlapäeva

hommikul.

Seda ainukest päeva, vastlapäeva, (ka minu nimepäev) mäletan, et hommikul ei liikunud ei lennuk ega ka hõljuk tugeva tuule tõttu. Kuid pealelõunal, tuule vaibumisel, tegi hõljuk mitu reisi Kihnu ja Munalaiu vahel, ka taksobuss käis Munalaudu 3 korda.

Talve jooksul sai probleemiks see, et inimesed broneerivad koha, aga kohale ei tule ja lennuk sõitis tühjalt. Aprilli keskel toimunud arutelul oli ka see teemaks. Mida otsustasite selle vältimiseks ette võtta?

See broneerimise lugu on tõesti murettekitav.

Meie ühine otsus jäi praegu küll selline, et koputada

kihnlaste südametunnistusele, et nad võimalusel anaksid teada oma broneeringutest äraütlemistest. Sellest on vaja palju rääkida - esimene abimees on siin kindlasti Kihnu Leht.

Mida järgmisel aastal teisi tehakse?

Pahandati ka teeolude üle lennujaama viival teel, eriti Sauga vallale kuuluval teel, kus oli lumi lükkamata, konarlik ja libe.

Järgmisel aastal jätkame samade partneritega ja ka sama korraldusliku poolega.

Plaanis on vaid tutvuda Tartust Tartu lennuväljale bus-siühenduse korraldamisega ning väidetavalt on meil seal midagi õppida

Anu Saare

APRILL VALLAVALITSUSES

◆Kihnu Vallavalitsusele väljastati kirjalik nõusolek Kihnu tervisekeskuse tehnosüsteemide muutmiseks Linaküla küla Tervisekeskuse katastriüksusel;

◆Toetati Kihnu kooli 9. klassi juhatajat Mare Mätast 1067 euroga Kihnu kooli 9. klassi Peterburi ekskursiooniga seonduvate kulutuste katmiseks;

◆Eraldati üks üksikvanema toetus;

◆AS-le Eesti Energia väljastati ehitusluba linnuseirejaama püstitamiseks Rootsiküla küla Kihnu välibaasi katastriüksusele;

◆Toetati MTÜ-d Suurhall 2300 euroga MTÜ tööjõu- ja asjaajamiskulude katmiseks;

◆Toetati SA Kihnu Kultuuriruumi 2300 euroga Metsamaa talu kõrvalhoonete rekonstrueerimise omafinantseeringu osaliseks katmiseks;

◆Toetati SA Kihnu Kultuuri Instituuti 100 euroga Kihnu koolile Uno Roosvaldi maali „Kassipiägä kanakuell“ ostmisel;

◆Nõustuti riigi teede aluste maaüksuste riigi omandisse jätmisega ning määrati maaüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed;

◆Kihnu apteegipunkti tegevuse jätkamise toetamiseks eraldati valla eelarve reservfondist 805 eurot.

Rahastusallikas
Kihnu programm
KOV eelarve
Kihnu programm
KOV eelarve
Kihnu programm
KOV eelarve
KIK (raha laekumine 2012 eelarve)
Regionaalsete investeeringutoetuste programm (raha laekumine)
Regionaalsete investeeringutoetuste programm
Väikesaarte programm
Väikesaarte programm
Väikesaarte programm

Lastetoetused kasvasid

Kihnu valla eelarves on viimastel aastatel kasvanud maksutulude osakaal, kuid samas vähenenud riikliku tasandusfondi eraldis. Seega iga täiendav euro tulumaksu ei pruugigi tähendada valla kogutulude kasvu. Seda vähemalt mitte niikaua, kuni riikliku tasandusfondi eraldis on vähenenud nullini.

Sellistes tingimustes majandades oleme pidevalt kahe tule vahel ning otsime võimalusi, et vähendada majanduskulusid ja suunata vahendid sinna, kus neid kõige rohkem vaja on. Raha on alati piiratud hulk ning seepärast on Parem Kihnu valimisliit suhtunud ka laustetoetamise reserveeritult – omavalitsuse toetust peaks saama see, kes seda ka tegelikult vajab ja ise taotleb. Siinkohal on aga erandiks alaealised koolilapsed ja nende kasvatamise ning koolitamisega seotud kulude katmise toetamine.

Arvestades enamiku kihnu laste sissetulekute hooajalisust ja tegelikult suhteliselt madalat taset, siis on iga euro abiks, seda eriti laste koolitamises. Seepärast võttis Parem Kihnu positsiooni, et lastega seotud toetuseid tõstetakse vähemalt 15% (v.a sünnitoetus).

Märtsikuu volikogus kehtes-

tati uuteks määradeks (sulgudes vana määr):

Koolitoetus Kihnu Kooli õpilasele 50EUR (32EUR)

Koolitoetus Kihnu Kooli lõpetanud õpilasele, kes omandab üldkesk- ja kutseharidust väljaspool Kihnut 100EUR (64EUR). Toetus makstakse jätkuvalt välja kahes osas

Kihnu Kooli lõpetamise toetus 50EUR (32EUR)

Paljulapseliste perede toetus 75EUR (64EUR) lapse kohta. Makstakse välja emadepäeval.

Üksikvanema toetus 100EUR (64EUR) lapse kohta.

Määrus jõustus 01.04.2012, seega on emadepäeval välja makstavad paljulapselise pere toetused juba suuremad. Lahendamisel on ka tekkinud apsakas üksikvanema toetusega, kus enne 1. aprilli avalduse esitanud vanemad said toetust 64 eurot aprillist kehtima hakanud 100 euro asemel. Vabandame tekkinud olukorra pärast ja leiame lahendused olukorra parandamiseks.

Toetussummad ei ole täna-seid hindu arvestades, kuid see on kindlasti abiks laste kasvatamisel ja koolitamisel ning on hea meel, et vallal on võimalik tänu tublidele maksumaksjatele seda toetust pakkuda.

Ingvar Saare,
valimisliit Parem Kihnu

Politsei tuletab m

Taaskord on kätte jõudnud kevad, ilmad lähevad aina ilusamaks ning üha rohkem veedetakse aega väljas.

Siinkohal mõned meeldetuletused, kuidas veeta aega turvaliselt ja seaduskuulekalt.

Juhile esitatavad nõuded

Jalgratast võib iseseisvalt sõiduteel juhtida vähemalt 10-aastane isik, kes on omandanud jalgratturi kvalifikatsiooni. 10–15-aastaselt isikul peab sõiduteel sõitmisel olema kaasas sellekohane juhiluba.

Pisimopeedi võib juhtida vähemalt 14-aastane isik. 14- ja 15-aastaselt pisimopeedijuhil peab olema kaasas jalgrattajuhiluba.

Mootorsõidukit (autot) võib juhtida:

1) vähemalt 18-aastane B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust omav isik.

2) 16-aastane isik, kellel on piiratud juhtimisõigus, seda tõendav dokument ning kellega on kaasas seaduslik esindaja või seadusliku esindaja poolt kirjaliku nõusolekuga isik, kellel peab B-kategooria mootorsõiduki kehtiv juhiluba vähemalt

kaks aastat ning kes ei tohi olla joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis

Juht ei tohi olla joobeseisundis.

Nõuded juhi ja sõitja varustusele ning sõidukile

Teel jalgrattaga ja pisimopeediga sõitmisel peab alla 16-aastane juht kandma kinnirihmatud jalgratturi kiivrit.

Jalgrattal ja pisimopeedil peab olema:

1) töökorras pidur ja signaalkell

2) ees valge ja taga punane ning vähemalt ühe ratta mõlemal küljel kollane või valge helkur.

Jalgrattal ja pisimopeedil peab põlema pimedal ajal või halva nähtavuse korral sõites ees valge ja taga punane tuli.

Suurim lubatud sõidukiirus on pisimopeedil 25 kilomeetrit tunnis.

Jalgratta varustuse osas kehtestatud nõue, et jalgrattal peavad olema helkurid ees ja taga, olenemata sellest, kas kasutatakse tulesid.

See välistab olukorra, kus pimedal ajal või halva näh-

Toetab Euroopa Liit

19. mail 2012 kell 10-18 Lao kalasadammas

Kell 11-13:30 MERI KUI ELUKESKKOND JA SELLE ELUSTIK: Jüri Tensoni juhendamisel saab mikroskoobi alla oma silmaga näha keda ja mida kohtab rannikumeres. Ihtüoloogi Heli Shpilev räägib Läänemere räimepopulatsioonist

Kell 14-15:30 RÄIMEROAD: Eesti kokanduse grand old man Dimitri Demjanovi ja Eesti Kulinaaria Instituudi KALA-AKADEEMIA, aitavad räimele leida uudeid kasutuse ja maitse võimalusi

Kell 16-17 KALAPÜÜGIVAHENDITEL UUS ELU: Pitsimeister Eeva Talts õpetab tegema fileepitsi

Päeva kaluri- ja kalateemalise muusikalise poole eest hoolitsevad ansambel Untsakad ja Romantilise Rannatee äärsete valdade taidlejad

Kõik räimele!

Pärnumaa vabatahtlikud merepäästjad tutvustavad päästevahendeid ja räägivad ohutust käitumisest merel ja rannas. Politsei- ja Piirivalveamet tutvustab tuukri varustust.

eelde

tavuse korral tulede rikke korral ei ole jalgratas teistele liiklejatele nähtav.

Ka ei tohi pimedal ajal või halva nähtavuse korral asendada tagumist tuld punase helkuriga.

Alla 16-aastastel alaealistel keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kell 23:00-06:00

Punase tule kasutamisel taga on jalgrattur pimedal ajal või halva nähtavuse korral paremini nähtav, mis vähendab talle otsasõidu ohtu. Samad nõuded kehtivad ka pismopeedile.

Mopeed ehk rahva-keeli roller

Mopeedi võib juhtida vähemalt 14-aastane isik, kellel on juhiluba (AM-kategooria).

Mopeedi juhtimiseks peab olema vastav tunnistus või vähemalt mis tahes mootorsõiduki juhtimisõigus või piiratud juhtimisõigus - kehtib ka eelnevalt väljastatud mopeedijuhhi tunnistus

Erandina: AM-kategooria mootorsõiduki (mopeed) juhtimisõigust või piiratud juhtimisõigust ei nõuta isikult, kes on sündinud enne 1993. aasta 1. jaanuari.

Juht peab mopeedi juhtimisel hoidma juhttrauastkinni kahe käega, välja arvatud käega hoiatusmärguandmise ajal, kandma peas kinnirihmatud motokiivrit ja mitte sõidutama sõitjat, kes pole viimast nõuet täitnud.

Alla 12-aastast last ei tohi sõidutada mopeedi tagaistmel.

Juht on kohustatud mopeediga teel sõitma nii, et kõik rattad toetuksid pidevalt teepinnale.

Suurim lubatud sõidukiirus on mopeedil 45 kilomeetrit tunnis.

Registreerimine ja kindlustus.

Mopeed peab olema kehtestatud korras registreeritud ning sellel peavad olema riiklikud registreerimismärgid. Enne 01.07.2011 kasutusel olnud mopeedid peavad olema registreeritud ühe aasta jooksul s.t hiljemalt 01.07.2012.

Kuna mopeed on mootorsõiduk, siis alates 01.07.2011 laieneb registreeritud mopeedidele ka kohustuslik

liikluskindlustus.

Alkohol ja tubakas

Alla 18-aastastel isikutel on keelatud tarbida alkohoolseid jooke (rahaträhv kuni 40 eurot).

Samuti on neid keelatud osta alkohoolseid jooke ning ka täisealisel isikul on keelatud alaealisele müüa või osta alkohoolseid jooke (rahaträhv kuni 800 eurot)

Tubakatoodete tarbimine ning omamine on alla 18-aastastele isikutele samuti keelatud (rahaträhv kumagi rikkumise eest kuni 40 eurot). Tubakatoodeks peetakse nii sigarette, sigareid, närimistubakat, nuusktubakat, mokatubakat.

Õues viibimine

Kihnu valla avaliku korra eeskirja § 4 lg 5 kohaselt on alla 16-aastastel alaealistel keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kell 23:00-06:00.

Ajavahemikul 1. juunist kuni 31. augustini on alaealisel keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kell 24.00-05.00.

Turvalist liiklemist!

Anni Tuulmägi,
noorsoopolitseinik
Kristel Jürgens,
piirkonnapolitseinik

Väikesaartel tuleb sõidukite ülevaatuse

◆ Maanteeamet viib sarnaselt möödunud aastaga väikesaartel läbi sõidukite ülevaatuse, mis tänavu toimub ajavahemikul 4.-21. juuni.

Sellel aastal pakutakse lisaks ülevaatusele väikesaartel olevatel inimestel võimaluse võtta lihtsustatud korras registrisse ka saarel asuvad mopeedid/rollerid, et nad ei peaks selleks mandrile tulema ja lisakulutusi tegema.

Mida on mõeldud mopeedi/rolleri lihtsustatud korras registreerimise all? Pärast 1.07.2012. a. registreeritavad uued mopeedid peavad vastama Euroopa Liidus kehtivatele nõuetele ja peavad olema tüübikinnitatud. Ülemineku perioodil kuni 31.06.2012. registreeritavatelt mopeedidelt ei nõuta EÜ tüübikinnitust ning kui puuduvad mopeedi omandiõigust kinnitavad dokumendid, siis antud perioodil piisab ka omaniku kinnitusest mopeedi seadusliku omamise kohta. Neid leevendusi peetaksegi silmas.

Kes soovivad, et maanteeamet nende sõidukid üle vaataks, andku sellest 25. maiks teada Kihnu vallamajja. Helistada võib numbril 446 9910 või kirjutada e-mail sekretar@kihnu.ee.

ÕPPEPÄEV RÄIMEWEST

"LIIVI LAHE RÄIMERAJAL"

Toimub räimetoidu konkurss. Avatud on kohvikud.

Töötoad: kalavõrgu kudumine, kala puhastamine ja fileerimine, räime soolamine ja suitsetamine.

Varbla muuseum näitab vanu kalapüügi vahendeid.

Kalapüügi teemaline fotonäitus Kihnu muuseumi kogudest.

Kihnu Mereselts on kohal kirkkovenedega. Lohesurfariid näitavad oma oskuseid.

Lastenurgake: tüdrukud saavad meisterdada käsitöötoas ja poisid valmistada kalapüügi riistu.

Avatud mängunurk.

Olete oodatud kogu perega, räime ja tegemist jätkub kõigile!

korraldavad MTÜ-d Peerni Sadamaarendus ja Ilusa Manilau Eest

Peterburis laevast laeva ja poest poo

Juba sügisel tehtud plaanide järgi sõitis 9. klass ka sellel aastal lõpureisile. Sihtkohaks oli seekord Peterburi. Kahjuks küll kõik üheksandikud ekskursioonile kaasa ei tulnud, kuid neile, kes reisitee ette võtsid, osutusid need neli päeva kindlasti meeldejäävaks.

Lõpureisi ideed arutasime juba eelmisel sügisel, kevadel sai aga üksikasjad paika pandud. Kahjuks selgus, et kogu klass ei olegi tulemas - meie 8 õpilasega klassist oli tulijaid ainult 5. Reisiseltskond oli meil järgmine: Aliis, Jarmo, Kristin, Lauri, Merili ja klassijuhataja õpetaja Mare.

Teekond algas meil reedel, 13. aprillil, kui sõitsime Munalaidu ja sealt edasi autoga Tallinnasse. Kuna seltskond oli väike, mahtusime kõik õpetaja Mare autosse ja sõit pealinna läks kiiresti. Seal oli meil paar tundi aega - selle aja jooksul käisime poes, täitsime oma kõhud ja vahetasime oma eurod rublade vastu. Õhtupoole läksime Tallinna sadama A-terminali ning kui piletid ostetud ja dokumendid kontrollitud, läksime laevale Princess Anastasia ning seal meil just igav ei hakanud. Vaatamist oli palju ja kajutitesse magama jõudes olime küllaltki väsinud.

Järgmisel hommikul oli meie äratus varajane, sest

kella kaheksa paiku pidime juba laevalt lahkuma ja enne seda sõime veel rootsi lauas hommikusööki. Pärast söömist sai laeva tekil tehtud palju fotosid, kuna hommikune Peterburi sadam oli oma sadade kraanade ja laevadega väga huvitav ja ilus vaatepilt. Kui olime laevalt lahkunud ja dokumendid olid üle kontrollitud, sõitsime autobussiga neljatärnihotelli Sokos Vasilievsky. Olles hotellis oma asjad ära pannud, läksime edasi linna peale jalutama.

Nägime Neva jõe kaldal palju erinevaid uhkeid hooneid

ja monumente. Jalutuskäik viis meid ühe väga suure ja uhke muuseumini, millel nimeks Ermitaaž. Kuigi muuseumi ringkäigu lõpupoole läks rohkem tähelepanu istekohtade otsimisele kui kunstiteostele, olid kõik ruumid ja neis olevad teosed äärmiselt huvitavad ning hiljem olime väsimusest hoolimata rahul.

Päraste muuseumikülastust kulus söögikoha leidmisele tükk aega, kuid lõpuks astusime kuskile väiksesse kohvikusse sisse ja sõime kõik ühe burgeri ära. Kuna jalad olid väsinud ja ilm vihmane, läksi-

me hotelli tagasi. Hiljem, kui olime puhunud ja väljas oli ka ilm natuke ilusam, läksime me omal käel linna. Kuna iga nurga peal oli väikeseid poode, kus oli müügil palju huvitavat kraami, kulus ringivaatamiseks ikka tükk aega. Hiljem puhkasime hotellis jalgu ja mängisime kaarte.

Järgmisel hommikul sõime hotellis hommikust ja seejärel liikusime kogu kambaga Peeter-Pauli kindluse poole. Ilm oli küll tuuline, kuid kuna väsimus oli kadunud, oli ka huvi linna vastu suurem. Teel sai ostetud mitmeid suveniire ja tehtud hulga foto-

di

sid. Hiljem, kui jalutasime hotelli poole tagasi, põikasime läbi ühelt turult, kus oli samuti palju huvitavat. Selleks ajaks, kui olime kogunenud hotelli ette, et oodata bussi lahkumist sadamasse, oli juba päike välja tulnud.

Pärastlõunaks jõudsim terminali, kus sai suveniiripoest nipet-näpet ostetud, et kopikatest lahti saada. Laev, millega Helsingi poole hakkasime sõitma, oli Princess Maria. Laev oli küllaltki sarnane eelnevaga, kuid ringivaatamist oli sellegi poolest palju. Järgmisel hommikul Helsingisse jõudes tegime me aga oma plaanides muudatuse. Alguses oli plaanis, et vaatame linna peal ringi ja lähme alles õhtul laeva peale, kui kuna olime väsinud, otsustasime, et lähme hoopis varem koju. Kuna laev, millega tagasi pidime sõitma, oli teises terminalis, ootas meid ees umbes 6 kilomeetri pikkune jalutuskäik. Kuna pagasit oli korralikult kaasa võetud, oli teekond pikk ja vaevarikas.

Kui jõudsim laevale, milleks oli Viking XPRS, oli väsimus kadunud ja kahetunnise reisi ajal jõudsim poodides käia, kõhtu täita ja isegi raadiosse intervjuu anda. Tallinnasse jõudes seadsime end kohe autosse ja hakkasime kodu poole liikuma. Kuna meie reisiplaanide muutustest me koduseid ei teavitatud, otsustasime, et teeme neile üllatuse. Praamisõidu ajal oli ilm tuuline ning vihmane, kuid vähemalt oli kõigil teadmine, et varsti jõuame koju ja järgmisel päeval on kooli sünnipäev, nii et kodus pole vaja õppida.

Kokkuvõtteks võib öelda, et reis oli kõigile osavõtjatele väga huvitav ja ma arvan, et kõik oleksid nõus uuesti minema, kui oleks võimalus. Suured tänud ütleme meie klassijuhatajale, kes organiseeris meile selle reisi, ja Kihnu vallavalitsusele, kes selle reisi meile rahaliselt võimalikuks tegi.

Lauri

Ivo valiti publiku lemmikuks.

Kihnu Kooli toimus lustlik laulupäev

Toimus Kihnu koolilaste laulupäev. Rahvama ja fuajee oli toole täis ja kontserdiks vastav tehnika üles seatud.

Üritus algas 12. aprillil kell 13.45. Juba enne poolt kahte olid mõned pealtvaatajad kohal. Õues toimus meeldiv vestlus kahe vanaisa vahel: „Lapselapsed kutsusid meid kuulama, kuidas neil mikrofoni laulmine välja tuleb. Kuidas sa saad siis tulemata jätta!“ Kolmveerand kaheks olid istekohad täidetud ning rõõmus üritus võis alata.

Kõigepealt pidas Keneth sissejuhatava kõne ja klahvpilli taha istus meie kooli rõõmsameelne muusikaõpetaja Hilma Kerbak, kes ütles lastele mõned julgustavad sõnad ning siis löödi gi laulud lahti.

Esinejate järjekord sai pika loosimise teel ja kontserdi alustasid kolm tüdrukut – Kelli, Angelika ja Janeli ning siis edasi juba solistid ühekaupa.

Lauljate seas oli esindatud iga vanusegrupp ning lauldi küll Rein Rannapi, Valter Ojakääru, Raimond Paulsi ja paljude teiste heliloojate laule ning ka palu tuntud muusikalidest. Oli ka minule seni kuulmata kauneid lastelaule.

Joanna oli selline staar, kellel olid isegi taustalauljad. Viimaseks ülesastujaks oli Krislin, keda Keneth nimetas Kihnu kooli kõige staarimaks laululinnuks.

Laululapsed olid rõõmsameelsed, silmad särasid ning sõnad olid kenasti peas. Juhtus mõnel ka natuke segi minema, siis aitas õpetaja neid viisakalt ning võib öelda, et lapsed ja ka pealtvaatajad nautisid kaunist kevadkontserti. Nii mõnegi loo ajal tuli pisar silma – lihtsalt nii kena oli vaadata ja kuulata. Mõnele solistile kingiti pärast laulu esitust isegi lilli. Kõik oli nii nagu ühel korralikul kontserdil ikka.

Lauljaid hindas heatahtlik žürii ja publik valis väl-

ja oma lemmikud. Iga pealtvaataja pidi üles kirjutama kolm talle kõige enam meeldinud esineja nime.

Žürii ei jätnud kedagi tähelepanuta. Anti välja aukirjad kõige särasilmsema, armsama, kaasahaaravama, päikselisema, mehisema, julgema, malbema, artistlikuma jne. esituse eest. Publiku lemmikuteks olid seekord Kevin, Ivo ja Krislin.

Oli üks ääretult kena kontsert ning selliseid võiks küll rohkem olla, kuigi see nõuab palju tööd nii õpetajalt kui ka lastelt. Lastele annaks see juurde enesekindlust ja lavakogemust ning võibolla kujuneks keegi, kes ka suuremal laval võiks tulevikus esineda.

Aitäh ilusa kontserdi eest õpetaja Hilmale ja tublidele laululastele: Kärolin, Rasmus, Joanna, Timur, Ivo, Indrek, Kaisa, Maariel, Liis, Keitlin, Kevin, Kätlin, Katrin, Hanna, Kelli, Sander, Janeli, Angelika ja Krislin.

Lohu Anneli

Oled 15-26. aastane noor? Siis just see on sinu võimalus alustada oma kodukandi elu muutmist

**Osale noorteseminaril „Sinu võimaluste meri!“ 25. Mai 2012
Paatsalus!**

Noortepäeva eesmärk on tutvustada maapiirkonna noortele nende võimalusi kohaliku elu arendamiseks läbi noortealgatuste, seminaride, noortevahetuste jne .

Päeva keskne teema on Vabatahtlik Merepääste . Tutvustatakse Vabatahtliku Merepäästet ning viiakse läbi praktilisi õpitubasid, mille läbi õpetatakse kuidas hakkama saada võimalike probleemide ja olukordadega, mis võivad tekkida elades mere ääres.

Noortepäeval toimub:

- lõbusad tutvumis-ja seltskonnamängud
- ülevaade Vabatahtliku Merepääste tegevusest ning kuidas osaleda merepäästes.
- praktilised merepääste töötoad.
- tutvustus Euroopa noortest.
- arutelu: noorte ideed teostamise võimalused.
- maailma kohvik teemal noorte elu mereääres.

Noorteseminarile on oodatud osalema kõik Muhu, Kihnu , Varbla , Tõstamaa ja Hanila noored vanuses 15 kuni 26 .

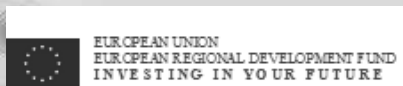
Toimumis aeg 25 mai 2012 kella 13.00 kuni 19.00

Toimumiskoht www.paatsalu.ee , Paatsalu Puhkekeskus Varbla vald

Täpsem info ja registreerimine : kristel@paatsalu.ee

Registreerimine kestab kuni **15. Maini** või kuni kohti jätkub.

Toetavad:

Muuseumis näeb naiste näputööd

29. jurikuu päävä avati Kihnu muusiumis ette jõlus näitus KIHNU NAESTÕ TÄNÄVETALI-NÕ TÛE SII- NING SIÄL-PUÕL MERD.

Selle näitusõ korraldamine ond sugä kummardus tänä-tele njaputue tegejätele.

Sihiks ond, et näitusõ uatajad mte üksi uataks, vaid tun-nõks ise kua tegemise taht-mist.

Kui muulal õpitassõ raama-tutõ järke njaputued tegemä või mõestab viel mõni üksik vanainime, kelle juurõs õep-mõs käüässe, siis Kihnus ond naestõ käsitueoskus üldine.

Erinevât sorti kjõndu-ka-põti-mütsä-kõrtä kuõtassõ egä talvõ oma pere ning kua müümä jaos.

Kihnu käsitued ond aast-ae-ga välläpuõlõ Kihnut sissetu-lõku suamises müüdüd. Kua siis, kui mehed 100 aastad ta-hakohe Riiga kivä vädäsid, andsid naesõd käsituekaupu nendele juurõ. Vanad ajale-hed kirjutavad, et eriti nõuta-vad oln sõermkjõndad – üsä nagu praegu!

Näitusõl ond välles kihnu naesõ riided piälaest jalatal-lani so tanust pastõldõni. Ning miokõ mieste troi – üsä käsitsi kuõtud ning iiglasõ kasvu mehele!

Kogo laekus 362 tüed 40 ini-meselt. Nuõrõmatõl osalõja-tõl ond vanust üle 20 aasta, kõegõ vanõmal üle 90 aasta.

Tegelikult ond kihnu naes-tõ käsituetoodang kümnesi kordõ suurõm. Kui akkasimõ inimesi näitusõl osalõmiseks üles kutsma, siis naesõd riäk-sid, et ää mte nimesi juurõ pangõ, et nämä kartvad krii-tikäd. Mia ei tiä, sasjast sie tu-lõb, et naa äbelikud ollassõ – omal mitte põlõ äbenedä ke-

dägid!

Näitus ond jõlus, kui asjad ond vällä pandud läbi mõtõl-dõs. Meitele tuli abi kunstni-kupilguga Tõrnpuu Kai, kel-legä seltsis mõjõtu päävä as-ju kogo siädsime. Tämä njä-punäedete järke aitasid ühe päävä asju vällä panna kua Sarapuu Silvi ning Manõja Kasõ Svea.

Näitus sündüs ühise korral-dusõ piäle - nagu nimigi üt-leb, ond kampõs koos Kih-nu, Manõja ning maesõma kihnlasõd.

Nagu muestõ, sedäsi kua tä-näpäe soodustavad üläljõst-misõd naa sii- kui siälpuõl merd uvi käsitue vasta ning oskustõ süvendämist.

Kõik uatajad suavad kuni 17. lehekuu päeni anda iäle kolmõlõ kõegõ kenädämäle asjalõ. Nende tegejad üüdäs-se vällä ning suavad autasu.

Kui käsitüemeistritegä ko-goleppele suamõ, siis rändä-vädjõlusad njaputued edeko-he Pärnu Uio Kuntsi Muusiu-mi (25.05. – 15.06) ning Manõ-ja suarõkeskusõssõ (17.06 – 01.07.).

Noodi Maie

Sabatants ühendas erinevate rahvaste tantsud

27.-30. aprillil toimus Tallinnas es-makordselt traditsioonilise tantsu festivali Sabatants.

Neljal päeval sai lisaks eesti tantsudele õppida ka läti, leedu ja poola tantse. Hom-mikuti toimusid seminarid, päevad ja ööd olid õpitubade ja tantsuklubide päralt.

Kihnu tantsu õpituba toimus festivali vii-masel päeval - esmaspäeval ning meie de-legatsioon oli päris muljetavaldav - pilli-meestest Orisselja Reet, Kuraga Oie, Ku-raga Helga, tantsijatest Urga Elly, Kallase Alvar, Saare Anette ja Kuraga Mari.

Kihnu tantsude huvilisi oli õpituppa ko-gunenud palju ja tundus, et kõik jäid ra-hule!

Osalesime ise ka leedu ja baski tantsude õpitubades ning õhtuses tantsuklubis sai-me kõik tantsud uuesti läbi proovida.

Suurel maal oma tantse tutvustada on ik-ka uhke küll.

Kuraga Mari

Eramajade rekonstrueerimise toetus

♦ Majandus- ja kommunikatsiooniminister allkirjastas 5. aprillil määruse, mille kohaselt on rekonstrueerimistoetust võimalik taotleda kuni 40% ulatuses.

Määruse järgi sõltub toetuse määr eramus saavutatud energiatõhususe klassist. D-klassi energiamärgise korral toetatakse renoveerimist 25 ning C-klassi energiamärgise saavutamisel 40 protsendi ulatuses tööde maksumusest.

Eramute rekonstrueerimistoetuse minimaalne määr on 1000 ning maksimaalne määr 30 000 eurot taotleja ühe väikeelamu kohta. Hinnanguliselt saab olemasolevate määrade juures toetada u 300 eramut.

Lisaks eramute energiatõhususe saavutamiseks tehtavale rekonstrueerimisele saab taotleda toetust taastuveneergetika väikeahenduste kasutusele võtmiseks eramutes, sh päikesekollektori rakendamiseks soojusenergia tootmisel ning tuulegeneraatori või fotoelektrilise paneeli rakendamisel elektrienergia tootmiseks.

Määruse järgi toetatakse nii väikeelamu rekonstrueerimistööd, vajalike ehitustoodete- ja materjalide soetamist, projekteerimist, omanikujärelevalve teostamist ning taastuenergia seadmete soetamist ja paigaldamist. Väikeelamuteks loetakse üksikelamuid, kaksikelamuid, ridaelamuid, kahe korteriga maju ja suvilaid või aiamaju, mis on kasutusel vähemalt neli kuud aastas.

Täpsem info toetuse taotlemise kohta on kodulehel www.kredex.ee/eramaja. Küsimuste korral palun kirjutage e-posti aadressil eramaja@kredex.ee.

Toetustootluste vastuvõtmine algab 30. aprillil.

6.- 8. juuli Kihnu sadamas

Reede, 6. juuli

kell 12.00 festivali avamine sadamas. Pillilaste kontsert. Lõbusõidud merel, sukeldumine. Avatakse festivali territooriumi väravad, avatud muuseumi näitus, söögikohad.

kell 14.00 seminar Jõujaamas - Allveearheoloogia

kell 20.00 pidu, tantsuks mängivad Tuulelöötsutajad ja Svjata Vatra

Laupäev, 7. juuli

kell 11.00 päeva avakõned, avatakse käsitöö ja rahvusliku toidu laat, näitused, meistrite õpitoad (võrgukudumine, varrastel kudumine jms), avatud vabaõhu kohvikud.

kell 11.10 algavad kontsertesinemised

kell 11.15 folklooriansambel Kihnumua tervitus

kell 11.45 Kvinnfolki kontsert – külaviuldajad Ahvenamaalt

kell 12.15 laulukoor Poolkuu Kiviõlist

kell 13.00 Kihnu Jooksu start

kell 13.15 esineb K.O.O.R. Esitusele tulevad Kihnu pulmalaulude koorilaulu seaded.

kell 14.00 kalurite võistlused

kell 16.00-18.00 hingetõmbeaeg ja ettevalmistused öhtuseks peoks

kell 19.00 Kihnu tantsu õpituba

kell 20.00 pidu, esinevad ansamblid Manija Poisid, Kihnu Poisid ja orkester Kentukid.

Toimub ansamblite võistlus parima Kihnu bändi tiitlile. Kes on parim Kihnu meestelaulude laulja, kes on parim regilaulu tundja, aga kes on kõige ehedam esitaja? Konkursil saavad osaleda lisaks bändilauljatele kõik Kihnu mehed!

Pühapäev, 8. juuli

kell 10.00 kirik – õnnistakse pidulikult sisse kiriku uus tornikiiver ning rist, järgneb jumalateenistus.

kell 12.00 surnuaiapäeva

Sooduspiletid maikuu lõpuni

Festivali ala on piiratud, territooriumile sissepääs 2 €, kuni 18-aastased ja pensionärid 1 €.

Sama pääse kehtib kõigil päevadel!

Kihnu riietega (kört, troi) pääs festivali alale 1€!!!

TASUTA pääsevad festivali alale mudilased ja **PILLIGA PILLIMEHED!**

Öhtused tantsupeod 4 €, kuni 18-aastased ja pensionärid 2 €, **esinejad ja mudilased tasuta!**

Kihnu Mere Peo passid, mis tagavad pääsu festivali alale ja öhtustele pidudele, on müügil Kihnu muuseumis ja Kihnu Kauba Majas kuni 31. maini **SOODUSHINNAGA 6 € / 4 €!**

Laadamüügi platsi hind: Suured toitlustajad 60 eurot 1 päeva eest
Müüjad väljaspoolt 5 eurot 1 päeva eest
Kihnu käsitöömeistrid ja väikemüüjad **tasuta**

Metsamaa talus toimus 5. mail Kohaliku Omaalgatuse Programmi abiga ehtevalmistamise kursus, mille läbiviijaks oli Terje Ennomäe. Osalejad said tutvuda polümeersavi maailma, materjalide ja töövahenditega, voolida ja küpsetada lillalisi helmeid ja valmistada ehteid. Pildil aitab juhendaja Terje väikeset Kaid. Foto: Kuraga Mari

Kihnu muuseumis

◆ Reedel, 18. mail - **muuseumipäev - Aru Mitta maalinäituse avamine ja filmiaastale pühendatud Kihnu filmide õhtu**

◆ Reedel, 1. juunil - **Heino Seljamaa kohverteateri etendus OKASROOSIKE.**

Kihnu Kultuuri Instituut annab tiädä

◆ Maesõma kihnlastõ kogosuaminõ ond lehekuu 10. päävä kellä 4-st. Lähme vällä ennast tuulutama.

Sõedamõ Metsapoolle, kus Nõlvaku Esta võtab meiti vasta, ning uatamõ, kudas siäl rannarahvas eläb.

◆ Lehekuu 18. pääva kellä 3-st ond Kihnu muusiumis Kihnu kielekoja koosolõk.

Kontrollige isikutunnistuse kehtivust

◆ Vaadake palun oma isikutunnistuse ja passi kehtivusaega ning kui see lõpeb 2012. aastal ja kui te olete sellest huvitatud, et uue dokumendi taotluse Kihnus vormistatud saaksite, andke sellest kiiresti sotsiaalaametnikule Ene Lainele teada.

Kui leidub piisavalt soovijaid, tullakse dokumente Kihnu vahetama.

Kihnu vallavalitsus

Kihnu Kool kuulutab välja konkursi:

- lasteaiaõpetaja,
- inglise keele õpetaja (lapsehoolduspuhkusel viibiva töötaja asendamiseks),
- tüdrukute tööõpetuse õpetaja,
- poiste tööõpetuse õpetaja,
- matemaatikaõpetaja,
- eripedagoogi

ametikohtade täitmiseks alates 2012 / 2013 õppeaastast.

Avaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad saata hiljemalt **23. maiks** aadressil Kihnu Kool, Linaküla küla Kihnu, 88003, Pärnumaa või **kool@kihnu.ee**.

Info: kool@kihnu.ee või 527 3438

Märkamine ja tunnustamine teeb südamele head

Kui ütleme väiksele lapsele, kes on midagi uut õppinud ja õpitu hästi välja tuleb, et ta on tubli, siis märkame kohe, kuidas silm särama lööb ja ta innustunult oma tegevust jätkab. "Nii nagu tunnustus on vajalik lapsele, on tunnustus vajalik ka täiskasvanule" ütleb aasta õppija 2010 tiitli omanik Egon Erkmann.

Praegu on õige aeg märgata täiskasvanuid, kes õppimise läbi on oma elu muutnud ning esitada neid aasta õppija kandidaadiks.

Iga inimese elulugu ongi tema õppimise lugu. Elu näitab, et tunnustuse saanud õppijate lood on olnud paljudele inimestele julgustuseks, et jätkata poolelijäänud õpinguid või

võtta ette uus õpitee.

XV täiskasvanud õppija nädala raames (12. – 19. oktoober 2012) tunnustatakse silmapaistvaid inimesi ja organisatsioone tiitlitega:

- * aasta õppija
- * aasta koolitaja
- * aasta koolitussõbralik organisatsioon
- * aasta koolitussõbralik omavalitsus

Märka Sinagi tublisid inimesi enda ümber ning esita kandidaat 15. juuniks 2012.

Tunnustamise reeglendi ja esitamise vormid leiad www.andras.ee/tunnustamine

Sirje Plaks, ETKA Andrase projektijuht

Õnnitleme!

Marit Pürni ja Valeri Reboneni
perre sündis 15. aprillil
poeg Denis Rebonen

Lahkunud

ELISABET ALAS

29.08.1925 – 12.04.2012

Maikuu sünnipäevalapsed

1. mai
Eino Täll (Rüssa) 71
3. mai
Rosaali Karjam (Mõnu) 77
6. mai
Anna Lilles (Oja) 91
8. mai
Melania Alas (Kasiku) 94
13. mai
Salme Sutt (Põllu) 73
15. mai
Peeter Vadi (Loigu) 60
17. mai
Anni Umb (Ranna) 73
18. mai
Mihkel Oad (Lehe) 82
23. mai
Mihkel Klaas (Kraavi) 65
24. mai
Maria Allikvee (Koti) 86
Alma Täll (Põldeotsa) 85

Juunikuu sünnipäevalapsed

3. juuni
Salme Tamson (Sassi) 72
4. juuni
Taimot Piisang (Tapu) 72
6. juuni
Salme Mihhailova (Tammela) 79
10. juuni
Eduard Harald Kavik (Jaani) 73
15. juuni
Jaan Vahkel (Kaja) 73
20. juuni
Elmar Randma (Salu) 90
21. juuni
Evi-Miralda Tehvand (Merimetsa) 78

Head emad!

Dn paslik aeg teha kummardus austusest teie vastu ning tänada teid selle tänuväärse töö eest, mida te teete oma laste hoidmisel, kasvatamisel ja õpetamisel. Igale emale on tema laps maailma kõige armsam ja kallim. Iga laps on oluline ka ühiskonnale, eriti meile eestlastele, keda maailmas üldse on ainult 1,3 miljonit inimest. Teie teate kõige paremini, mis tähendab olla ema ja teate vastutusekoorma suurus, mis see kaasa toob. Ja tegelikult teab (või vähemalt aimab) seda ka isa ning eks me teemegi enda arvates palju, et teil kergem oleks. Aga hea mõttes aimamiseks see jääbki, sest ematunnet ja selle poolt pakutavat vaimset lähedust asendada on ilmselt võimatu.

Naine saab formaalselt emaks lapse sündides, sisuliselt emaks saab naine last kasvatades, temaga koos kasvades. Side ema ja lapse vahel on müstiline – tugev, andestav, julgustav, lohutav. Kõike seda annab ema lapsele. Laps vastab rõõmu-, vahel ka murehetkedega. Aga tuge, julgustust, lohutust vajab ka ema. Ema, kes emaks saades jääb ju süis-ki naiseks. Kui lastega seotud tegemistes on emad suuremad meistrid ja nende oskustepagas ning ohverdusvõime tundub mõõtmatu suurus olevat, siis jõu selleks kõigeks annab emale teadmine, et teda väärtustatakse, hinnatakse ning austatakse naisena. Ja selle teadmise peab suutma anda isa – nõud-ke seda!

K aunid emad, ma soovin, et selline tähelepanu nagu emadepäeval saaks teile osaks iga päev ning te tunneksite end oma rollis rõõmsa, teotahelise ning õnneliku olevat! **Ingvar Saare**, vallavanem